

ROOSKLEURIG?

De crisis die de meesten onder ons in hun portemonnee voelen, hoeft niet noodzakelijk overal te leiden tot geklaag. Onze autocarsector kan misschien zelfs wat voorzichtig optimistisch de toekomst tegemoet kijken, nu het de jongste maanden met sommige activiteiten weer wat beter lijkt te gaan.

Een paar dagen nadat de reissector aan de alarmbel getrokken had over de nieuwe heffing die de gewone vliegtickets duurder maakt, is er een enigszins ander geluid te horen uit de autocarsector.

Volgens Luc Glorieux gaat het "...de jongste vier, vijf maanden weer opmerkelijk goed in het segment van de sightseeinguitstappen". "Vooraf die in een straal van 250 tot 750 kilometer richting Frankrijk scoren. Ook voor de klassieke schoolreizen (een week Rome of een week Parijs) komen de scholen weer bij ons aankloppen, in plaats van, zoals vroe-

ger het geval was, te kiezen voor het vliegtuig." Het project 'Vrouwen in Vlaanderen' waarover u verder in deze Nieuwsbrief al iets kunt lezen, is ook een stap in dezelfde richting.

De beslissing van de federale regering om een taks te heffen op vliegtuigtickets, stelt overigens helemaal geen einde aan de fiscale discriminatie tussen de verschillende modi voor collectief personenvervoer. De luchtvaartsector geniet immers nog steeds verder van de volledige vrijstelling van accijnsrechten op brandstof en van een BTW-nulvoet.

De momenteel sterk dalende olieprijs, hebben sommige luchtvaartmaatschappijen al doen beslissen om de fueltoeslag te verminderen of zelfs helemaal te schrappen. Ook voor de autocarsector kan goedkopere diesel alleen maar gunstige gevolgen hebben. En er is nog goed nieuws. Staatsse-

cretaris Schoupe (CD&V) heeft immers de regels voor de rij- en rusttijden enigszins versoepeld. Zo krijgen voertuigen die vaak stoppen en uitgerust zijn met een digitale tachograaf, per rijperiode van vier en een half uur, voortaan een kwartiertje tolerantie. En ook op het einde van een dagprestatie is een beperkte afwijking mogelijk, zodat chauffeurs toch nog thuis kunnen geraken met hun touringcar. Verder ligt ook een ontwerp-KB klaar voor het gebruik van busbanen door touringcars, ook een maatregel waarop de FBAA al zo lang aandringt.

Al bij al voorzichtige redenen dus om de toekomst van de autocarsector en dus ook van de gediplomeerde reis Leider, enigszins rooskleurig tegemoet te zien.

Johan Verweider
voorzitter vzw Reisleiders Vlaanderen

Internationale weetjes...

Herdenking val van De Muur in Duitsland

Op 9 november 2009 is het twintig jaar geleden dat de Berlijnse Muur viel, het bekendste deel van het in totaal 1.400 kilometer lange IJzeren Gordijn in Duitsland. Die gebeurtenis leidde tot het einde van de DDR en de hereniging van West- en Oost-Duitsland en was eigenlijk ook voor de hele wereld belangrijk. In een groot aantal Duitse regio's wordt in 2009 'Die Wende' herdacht. Daarbij wordt herinnerd aan de Koude Oorlog, de angst voor de Staatssicherheidsdienst, de grensbarrières met prikkeldraad, de Spartaanse winkels en de sputterende Trabantjes. Tentoonstellingen, excursies en speciale bijeenkomsten zijn o.a. in Berlijn, Potsdam, Leipzig en Dresden gepland. Een overzichtje.

In en om Berlijn

Hoofdstad Berlijn speelt natuurlijk een grote rol bij de herdenking. Daar wordt negen november 2009 gevierd als 'Tag des Mauerfalls' met o.a. concerten en een groot straatfeest bij de Brandenburger Tor. Van 7 mei t/m 9 november 2009 is er op de Alexanderplatz een grote openlucht-tentoonstelling. In dezelfde periode worden tevens de stadsontwikkelingen in het 'nieuwe Berlijn' in de schijnwerpers gezet.

Er zullen ook veel plaatsen die een grote rol hebben gespeeld in de Koude Oorlog kunnen worden bezocht, zowel individueel als in groepsverband. Bij voorbeeld langs de meer dan 160 kilometer lange **Mauerweg**, waar o.a. nog overblijfselen van de Muur en van wachttorens staan. Sinds kort is ook een GPS-'MauerGuide' voor fietsers en wandelaars beschikbaar.

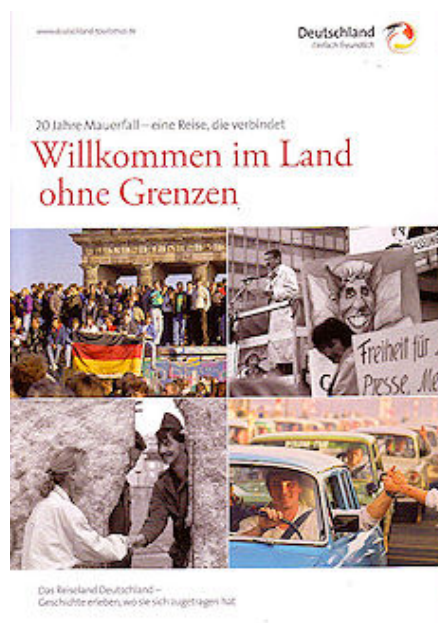
In Berlijn zijn enkele musea die permanent herinneringen uit die tijd oproepen: het *DDR-Museum*, het *Mauermuseum am Checkpoint Charlie* en het *Stasi-Museum*. Ook zijn er speciale tentoonstellingen gepland: het *Deutsches Historisches Museum* in Berlijn toont volgend jaar een expositie die is gewijd aan Duitse kunst tijdens de Koude Oorlog. Ook andere musea pakken het thema van de twee Duitslanden op in tijdelijke programma's buiten de vaste collecties.

Pankow

Groepen van 10 t/m 30 personen hebben gelegenheid om aan een dagexcursie deel te nemen die langs plaatsen voert waar politieke leiders uit de voormalige DDR in en om Oost-Berlijn verbleven. Onder meer zullen in Pankow de woonhuizen van de kopstukken *Wilhelm Pieck* en *Walter Ulbricht* te zien zijn.

Potsdam

Ook zal regelmatig een rondleiding worden gegeven door *Wandlitz*, waar veel politieke leiders in een van de buitenwereld afgegrensd bosgebied woonden. In Potsdam wordt een rondleiding aangeboden onder de titel '*In de sporen van de Koude Oorlog*'. Deze duurt ruim vier uur en voert steeds langs de oude grenzen van de DDR, met als herkenningspunten o.a. de *Glienicker Brücke* (bekend van menige spionnenruil) en de 'verboden stad' (waar de Russische geheime dienst KGB zetelde).

Duits-Duitse grens

Heel interessante plaatsen om te bezoeken zijn ook diverse bestemmingen in het oude grensgebied. Daar bevinden zich o.a. het *Zonengrenz-Museum Helmstedt* en de *Gedenkstätte Deutsche Teilung Marienborn*, op de plaats waar de belangrijkste grensovergang tussen de toenmalige twee Duitslanden zich bevond.

IJzeren Gordijn

Van de Oostzee bij Travemünde tot aan het Drielandenpunt bij Hof is te zien hoe zich langs het moeilijk te penetreren IJzeren Gordijn een voor die tijd gunstige leefomgeving kon ontwikkelen.

Het langgerekte gebied wordt vanaf volgend jaar voor reizigers als *'Erlebnis Grünes Band'* gepresenteerd, met speciale fiets-, wandel- en kanoroutes, voorzien van bordjes en infopanelen. De 'groene band' loopt door negen Duitse deelstaten.

Mecklenburg-Vorpommern

In de deelstaat Mecklenburg-Vorpommern zijn boeiende sporen uit de tijd van de Koude Oorlog te vinden in het DDR-Museum in het vroegere *Film-Palast* (bioscoop) in *Malchow*, waarin ook een KONSUM-winkel is nagebouwd.

Ook in *Tutow* in Mecklenburg-Vorpommern is een DDR-Museum te vinden. Hier is een Oost-Duitse Gaststätte ingericht. Eventueel kan in Mecklenburg-Vorpommern een rondrit worden geboekt langs deze, en andere musea met een rasechte Trabant ('Trabi-Tour').

Leipzig

In 2009 zullen in Leipzig, waar op 8 oktober 1989 de beslissende fase in de vreedzame revolutie in de DDR begon, de gebeurtenissen van twintig jaar geleden op meerdere dagen worden herdacht, o.a. met een *'Nacht der Kerzen'* waarin duizenden inwoners en bezoekers van de stad met kaarsen een reusachtig cijfer '89' in het centrum zullen vormen. Koren zullen deze symbolische actie muzikaal ondersteunen.

Innenstadtring

Ditmaal zal ook de zgn Innenstadtring bij deze acties worden betrokken. Daar werd in de herfst van 1989 eveneens gedemonstreerd voor vrijheid en democratie. Van 15 januari tot december 2009 is in het Museum *'In der Runden Ecke'* - een gebouw waarin gedurende 40 jaar de Stasi werkzaam was - een expositie onder de titel *'Leipzig op weg naar de vreedzame revolutie'* te zien.

Dresden

In Dresden, dat ook een belangrijke rol speelde bij de vreedzame omwenteling, komt in het *Stadtmuseum* van juli 2009 tot januari 2010 een grote expositie onder de titel *'Dresden in de herfst van 1989'*. Van 6 tot 10 november 2009 is er in de stad een groot internationaal theaterfestival onder de titel *'Na de val'*.

Thüringen

In *Tabarz*, temidden van het weelderig groen van het Thüringer Woud, kan worden overnacht in het voormalige Stasi-hotel *Villa Bergblick*, dat nog kamers 'met DDR-charme' bezit. Er is ook een originele *Mielke-suite*, genoemd naar *Erich Mielke*, die jarenlang de Stasi, de geheime dienst van de DDR, leidde.

Ook helemaal in het teken van de Stasi staat het arrangement van het eveneens in Thüringen gelegen *Waldhotel Rennsteighöhe*. Onder het motto 'Reality belevenis' kunnen gasten 16 uur in een toenmalige Stasi-bunker doorbrengen.

Informatie

Informatie over de historische gebeurtenis en de in 2009 geplande tentoonstellingen, arrangementen en evenementen in heel Duitsland staat nu al in het Duits op de website van de *Deutsche Zentrale für Tourismus* (zie kader hiernaast) en is binnenkort ook in het Nederlands te vinden op www.duitsverkeersbureau.nl

Opknopbeurt

Via collega *Robert Kimpe*, afgestudeerd op o.a. Berlijn kregen we trouwens een artikel toegestuurd uit De Standaard van 22 oktober, waarin staat dat de Muur voor de gelegenheid een heuse sanering zal ondergaan. De stad Berlijn trekt namelijk 2,2 miljoen euro uit om de *East Side Gallery*, het beschilderde restant in de wijk Friedrichshain te restaureren. De restauratie begint bij het kunstwerk van de Rus *Vjatsjeslav Sjiljachov*. In het voorjaar van 1990 decoreerden 118 artiesten uit 24 landen het overblijvende deel van de Muur met muurschilderingen. Het beton dat ondertussen aan het afbrokkelen is, zal worden vervangen door beton met een betere kwaliteit. Van de oorspronkelijke artiesten zullen er meer dan 80 nu weer meewerken om hun originele werk te herscheppen. Het gaat in totaal om 821 muursegmenten en 105 kunstwerken. Het werk van de ondertussen overleden artiesten zal met de hulp van hun medewerkers gerenoveerd worden.

De Hermitage in Amsterdam

Museum de Hermitage aan de Amstel is de Nederlandse dependance van de Hermitage in Sint Petersburg (Rusland). De Hermitage Amsterdam is nu nog gevestigd in het gebouw Neerlandia, dat tegen Amstelhof aan ligt. Het grotere gedeelte van het museum zal in het gebouw Amstelhof gehuisvest worden.

Sinds februari 2004 hebben bezoekers - in totaal ruim 500.000 - hier kunnen kijken naar negen succesvolle exposities: *'Grieks Goud'*, *'Nicolaas & Alexandra, het laatste tsarenpaar'*, *'Venezia'*, *'Pelgrimsschatten'*, *'Zilver, het wonder uit het Oosten'*, *'Verzamelaars in St.-Petersburg'*, *'Perzië'*, *'Art Nouveau. Tijdens de laatste Tsaren'* en de foto tentoonstelling *'St.-Petersburg in beeld'* in gebouw Neerlandia. De tentoongestelde kunstwerken in Hermitage Amsterdam zijn afkomstig uit de rijke collectie van het 'moedermuseum' in Sint Petersburg. Tot en met januari 2009 kunnen de bezoekers nog genieten van de expositie *'Casper David Friedrich en het Duitse romantische landschap'*

Vanaf juni 2009 krijgt de kunst uit Rusland helemaal een hoofdplaats in Amsterdam. Amstelhof is met ruim 4000 m² ongeveer tien keer zo groot als de huidige Hermitage Amsterdam. Nu nog oogt het monument als een van de buitenwereld afgekeerd bouwblok, straks is het een uitnodigend publieksgebouw op een markante plek in Amsterdam. De entree zal opnieuw aan de zijde van de Amstel zijn. De eeuwenlang gesloten binnentuin gaat open voor iedereen.

Internet:

http://www.deutschland-tourismus.de/DEU/kultur_und_erlebnis/mauerfall.htm

www.duitsverkeersbureau.nl

In gebouw Neerlandia, waar het huidige museum is gevestigd, komt de Hermitage voor kinderen. In vijf ateliers kunnen schoolklassen en ook individuele kinderen aan het werk. Daarnaast biedt het negentiende-eeuwse pand onderdak aan klaslokalen, een kinderkantine en een kindwinkel

Hermitage Amsterdam is uiteraard meer dan een museum. Zo biedt het gebouw ook ruimte aan een studiecentrum. Hier kunnen bezoekers van de tentoonstellingen, maar ook andere belangstellenden informatie vinden over bijvoorbeeld de geschiedenis van Rusland en Sint-Petersburg.

Fauna en flora

In deze reeks vermelden we steeds, om alle misverstanden te vermijden de *latijnse benaming* bij de soort. Op het einde van de reeks volgt ook weer een apart document met heel het overzicht in vermeld.

In de tweede aflevering behandelen we de reptielen (Reptilia). Deze vormen een groep van koudbloedige gewervelden. Traditioneel wordt het opgevat als een klasse die de volgende ordes met nog levende vertegenwoordigers omvat:

- Squamata (Slangen, hagedissen en wormhagedissen)
- Testudines (Schildpadden)
- Crocodylia (Krokodilachtigen)
- Rhynchocephalia (Brughagedissen)

Onderverdelingen:

- Hagedissen (categorieën: Varanen, Leguanen, Kameleons, Agamen, Anolissen, Gekko's, Skinken, Ameiva's, Echte hagedissen)
- Slangen (categorieën: Adders en Groefkopadders, Gifslangen (cobra's, zeeslangen etc), Pythons, Wurgslangen (Boa's), Gladde slangen, Draadwormslangen)
- Krokodilachtigen (categorieën: Krokodillen, Alligators en kaaimannen, Gavialen)
- Schildpadden (categorieën: Landschildpadden, Moerasschildpadden, Modder- en muskusschildpadden, Bijtschildpadden, Weekschildpadden)

Reptielen moeten ontstaan zijn rond 300 miljoen jaar geleden; de oudst bekende soort is Hylonomus uit het Carboon. In de loop van die tijd zijn er duizenden soorten gekomen en gegaan, waaronder de alom bekende dinosauriërs. Tegenwoordig leven er ongeveer 8700 soorten reptielen, waarvan ongeveer 5000 hagedissen, 3100 slangen, 300 schildpadden en 23 soorten krokodilachtigen. Het spreekt voor zich dat we hier enkel de bijzonderste soorten zullen behandelen

Nederlands <i>Latijn</i>	Engels	Frans	Duits
Reptielen: hagedissen slangen krokodilachtigen schildpadden	Reptiles: lizards snakes crocodilians turtles	Reptiles: lézards serpents crocodiliens tortues	Reptilien oder Kriechtiere: Eschen Schlangen Krokodile Schildkröten
Hagedissen	Lizards	Lézards	Eschen
Zandhagedis Duinhagedis <i>Lacerta agilis</i>	Sand Lizard	Lézard des souches	Zauneidesche
Levendbarende hagedis <i>Zootoca (vroeger lacerta) vivipara</i>	Viviparous lizard Common lizard	Lézard vivipare	Waldeidechse Bergeidechse Mooreidechse
Muurhagedis <i>Podarcis muralis</i>	Common wall lizard	Lézard des murailles	Mauereidechse
Smaragdhagedis <i>Lacerta viridis</i>	European green lizard	Lézard vert	Östliche Smaragdeidechse
Reuzensmaragdhagedis <i>Lacerta trilineata</i>	Balkan green lizard	Lézard vert des Balkans	Riesen-Smaragdeidechse
Hazelworm <i>Anguis fragilis</i>	Slowworm Blindworm	Orvet	Blindschleiche
Varaan <i>Varanidae</i>	Monitor lizard Biawak	Varan	Waran
Leguaan <i>Iguanidae</i>	Iguana	Iguanidé Iguane	Leguane
Kameleon <i>Chamaeleonidae</i>	Chameleon	Caméléon	Chamäleon
Gekko <i>Gekkonidae</i>	Gecko	Gecko Geckonidé	Gecko
Slangen	Snakes	Serpents	Schlangen
Gewone adder <i>Vipera berus</i>	Common European adder Common European viper	Vipère berus Vipère péliade	Kreuzotter
Aspisadder <i>Vipera aspis</i>	Asp Asp viper European asp Aspic viper	Vipère aspic	Aspiviper
Bosadder <i>Atheris squamigera</i>	Green bush viper Variable bush viper Leaf viper	?	Grüne Buschviper
Pofadder <i>Bitis arietans</i> of <i>Bitis lachesis</i>	Puff adder African puff adder Common puff adder	Vipère heurtante	Puffotter
Zandadder <i>Vipera ammodytes</i>	Horned viper Long-nosed viper Nose-horned viper Sand viper	Vipère ammodyte Vipère cornue	Europäische Hornotter Sandviper Hornviper Sandotter
Wipneusadder <i>Vipera latastei</i>	Lataste's viper Snub-nosed viper Snub-nosed adder	?	Stülpnasenotter
Spitssnuitadder of weide-adder <i>Vipera ursinii</i>	Meadow viper Ursini's viper Meadow adder	Vipère d'Orsini	Wiesenotter

Vervolgt volgende maand

Overzicht taalopleidingen voor gidsen en reisleiders - 2008-2009

In onze nieuwsbrief van oktober ontbraken nog enkele datums van de opleidingen Duits en Frans voor gidsen en reisleiders. U vindt de juiste lesdata hieronder:

Lesplaats: Syntra West Kortrijk	Duits (2009)	05/02, 07/02, 12/02, 14/02, 19/02, 21/02, 05/03, 07/03, 12/03, 14/03. De lessen zijn steeds op donderdagavond van 19 tot 22.00 u en op zaterdagvoormiddag van 9 tot 12.00 u (2 x 3 u/w = 60 u)
	Frans (2009)	06/02, 07/02, 13/02, 14/02, 20/02, 21/02, 06/03, 07/03, 13/03, 14/03. Er is dus steeds les op vrijdag (namiddag, van 13 tot 16.00 u) en op zaterdag (voormiddag, van 9 tot 12.00 u (2 x 3 u/w = 60 u)

Reizen en PV's

De proefreis van de opleiding Reisleider Vlaanderen in Syntra Roeselare, is vervangen door een ander project.

Het wordt een reis in het kader van het thema 'Vrouwen in Vlaanderen'. Er komt een tentoonstelling rond de Gravinnen van Vlaanderen, die zal plaats hebben van 15 mei t/m 15 september 2009 op drie verschillende plaatsen, nl. het kasteel van Rumbeke, de abdij van Maele en de Gravenkapel in Kortrijk. Daarop aansluitend is er ook een tentoonstelling rond Karel de Stoute in Brugge en nadien volgt nog een tentoonstelling rond Johanna van Constantinopel in Rijsel. Overigens werd recent een werkgroep opgericht die o.a. met dit thema zal proberen de autocarsector nieuw leven in te blazen, door o.a. de scholen en socio-culturele verenigingen proberen aan te trekken. U leest er in deze Nieuwsbrief binnenkort ongetwijfeld nog meer over.

DE RAINBOW WARRIOR KOMT NAAR OOSTENDE
U BENT WELKOM OP ZATERDAG 8 NOVEMBER

Op zaterdag 8 november komt de Rainbow Warrior naar Oostende. Het schip kan bezocht worden van 11 tot 17.00 u. Men kan een rondleiding volgen op het schip en een tentoonstelling bezoeken over de impact van steenkool op de klimaatverandering en mogelijke oplossingen. Ook kinderen zijn van harte welkom. De Rainbow Warrior zal aanmeren in het Vlotdok 301. Dat ligt op 10 minuten wandelafstand van het station van Oostende. Volg de pijlen vanaf het station. U kunt ook bus 4 of 9 nemen die vertrekken van busperron 12. U stapt af aan de eerste halte 'Stapelhuis'.

De internationale reisgids Lonely Planet heeft Antwerpen opgenomen in zijn prestigieuze lijst van de tien interessantste wereldsteden. Lonely Planet brengt jaarlijks een gids uit met een top 10 van locaties die het komende jaar een bezoekje waard zijn.

"De stad die rijk is aan geschiedenis, is de meest onderschatte toeristische bestemming in België", schrijft Lonely Planet. "Weinig plaatsen brengen zo'n bekoorlijke mix van moderne en klassieke elementen. Eclectische art nouveau woningen staan vlak naast neorenaissancevilla's, en middeleeuwse kastelen bieden een magisch decor vanaf de talloze cafés en terrasjes."

Naast Antwerpen staan ook **Beiroet, Chicago, Glasgow, Lissabon, Mexico City, Sao Paolo, Shanghai, Warschau** en **Zürich** in de top 10. Voorts beschrijft het lijvige boek nog twintig andere regio's en steden die de moeite waard zijn, en 850 andere bijzondere reiservaringen.

De Lonely Planet is een Engelstalige reisgids die vooral onder rugzaktoeristen grote bekendheid geniet.

Bruggeling Jan van der Straet, (Brugge, 1523 - Florence, 3 november 1605), beter gekend als **Johannes Stradanus**, (ook als *Giovanni della Strada, Giovanni Stradano, Giovanni Stratenis*), was een gerenommeerde hofkunstenaar in het 16de-eeuwse Florence (Italië). Stradanus werd als kunstschilder opgeleid door zijn vader en vanaf 1537 door Pieter Aertsen in Antwerpen. In 1545 werd hij toegelaten tot de Antwerpse Sint-Lucasgilde voor schilders. Hij voerde tal van opdrachten uit aan het hof van groothertog Cosimo I de Medici, waar hij aan ontwerpen voor wandtapijten werkte. Vanaf 1553 werkte Stradanus in Florence voor Giorgio Vasari en ontwierp hij wandtapijten voor het Palazzo Vecchio. Tussen 1567 en 1577 ontwierp Stradanus een serie tapijten voor de villa van de Medici te Poggio a Caiano. Z'n oeuvre werd wereldberoemd dankzij de honderden gravures die naar zijn ontwerp zijn uitgegeven. Deze overzichtstentoonstelling pakt uit met schilderijen, tekeningen, prenten, tapijten en kunstnijverheidsvoorwerpen die de breedte en inventiviteit van het werk van deze ooit befaamde kunstenaar laten zien. In samenwerking met het Concertgebouw in Brugge wordt ook een programma uitgewerkt met muziek uit Florence in de tweede helft van de zestiende eeuw, met bijzondere aandacht voor de feestelijke processies en intochten waaraan Stradanus zelf intensief heeft meegewerkt.

Groeningemuseum Dagelijks van 9.30 tot 17.00 u, behalve op maandag. Nog tot 4 januari 2009

Gaston Relens (°1909) maakte tijdens zijn carrière als kunstschilder meer dan 1000 werken. HANGAR311 in Mechelen besloot daarom niet één maar vier retrospectieve tentoonstellingen te organiseren om zijn oeuvre te exposeren. Naar Relens' eigen wens, worden de werken niet per periode of thema getoond, maar geeft het derde deel van de retrospectieve tentoonstelling, een overzicht van de invloeden die hij sinds de jaren '30 tot vandaag heeft ondergaan. Zo'n 100 schatten werden voor dat derde deel van de tentoonstelling van zolder gehaald. Het is een reis geworden langs magisch realisme, symbolisme, pop-art en exotisme, de Latemse school, naïeve, surrealistische, rurale en religieuze onderwerpen, stillevens...

De expo is vrij te bezoeken van 7 t/m 30 november op vrijdag, zaterdag en zondag van 14.00 tot 18.00 u. Op 23 november is een heuse meet&greet met de kunstenaar gepland. Inschrijven kan telefonisch: 015 715 888 of via e-mail: art@hangar311.be.

wo1.be: uw gids voor de Eerste Wereldoorlog in de Westhoek

Het oorlogstoerisme in de Westhoek zit duidelijk in de lift. In 2007 bezochten liefst 368.800 personen een of meerdere sites die het verhaal van de Eerste Wereldoorlog vertellen. Dat is een stijging van 12% ten opzichte van het vorige jaar. Met een omzet van 35,2 miljoen EUR is het bovendien een belangrijke motor voor de regionale economie.

Startpunt en kennissite

De website wo1.be is het ideale startpunt voor iedereen die het unieke oorlogserfgoed zelf wil ontdekken. De centrale databank bevat meer dan 1.000 informatiefiches waar u snel en eenvoudig meer uitleg vindt over alle begraafplaatsen, sites, monumenten, personen, musea, ... in de Westhoek. Kaarten en GPS-coördinaten per item, toeristische routes, links naar de horeca, ... vullen de praktische informatie aan. En via de rubriek 'Persberichten' kan iedereen snel het laatste nieuws lezen.

Verder werkt wo1.be continu aan het versterken van het kennisaspect van de website. Naast de geschiedkundige basisinformatie, wordt wo1.be steeds meer de referentie voor iedereen die op zoek is naar betrouwbare en diepgaande informatie.

Verleden en toekomst

Het afgelopen jaar werd opnieuw een extra inspanning gedaan om heel veel evenementen in beeld te brengen. Dat leverde voor 2008 reeds 3.700 nieuwe foto's en 104 bijdragen op voor de rubriek "Je was erbij". Iedereen kan er de lokale activiteiten rond de Eerste Wereldoorlog in woord en beeld herbeleven. Het succes kan nog het best worden afgemeten aan het feit dat de bijdragen vanuit alle hoeken van het land, en ver daarbuiten, doorgestuurd worden.

Een bijzondere gebeurtenis het afgelopen jaar was zeker het bezoek van de 110-jarige Harry Patch eind september. Hij is de laatste Britse oud-strijder die actief was aan het Westelijke front en onthulde een herdenkingsplaat in Langemark. U kan deze ingetogen plechtigheid herbeleven op de website.

Maar stilaan krijgen ook de plannen voor de herdenking van '100 jaar Eerste Wereldoorlog 2014-2018' meer vorm. Zo legt Westtoer momenteel de laatste hand aan een conceptstudie in opdracht van de Vlaamse overheid. wo1.be wil en zal een belangrijke rol spelen met betrekking tot het internetluik van 2014-2018.

Activiteiten

Met 11 november voor de deur vindt u op wo1.be een uitgebreide activiteitenkalender die continu wordt bijgewerkt. Een kleine greep uit het aanbod: battlefield-tours, verschillende tentoonstellingen, boekvoorstellingen, de Last Post te Ieper, ... U kunt al deze evenementen opzoeken per datum of gemeente.

Zelf meewerken

Wie graag zelf wil meewerken aan de uitbouw van wo1.be met een verslag, een fotoreportage, een historische bijdrage, ... kan zich steeds aanmelden op info@westhoek.be.

Wilt u graag op de hoogte blijven van het laatste nieuws uit de Westhoek? Dan kan u zich inschrijven voor de nieuwsbrief via westhoek.be.

Contactgegevens:

Jan Matsuert
0497-05 10 97 (kantooruren)
Markt 10
8957 Mesen
info@westhoek.be

Robert Missinne
0478-51 23 17
Brugseweg 81
8920 Langemark-Poelkapelle/Sint-Juliaan
wo1@westhoek.be

De uitbouw van de site is mogelijk dankzij de Provincie West-Vlaanderen die de website steunt in het kader van het project 'Oorlog en Vrede in de Westhoek'. De tweede fase van deze samenwerking loopt van 2006 tot 2008.

A coach is not a truck!

Touringcars hebben mensen aan boord, die willen zien en genieten en informatie krijgen en beleven en meemaken, en verdienen in dat verschil met bijvoorbeeld balen stro toch wel een andere behandeling voor voertuig, chauffeur, reisleader en reizigers. Gebruik het logo om er uw passagiers op al uw uitstappen op te wijzen en over te spreken, met alvast een oprecht dankjewel van de wereld van het personenvervoer in groep over de weg!

De eerstvolgende editie van de Nieuwsbrief mag je normaal verwachten vanaf 5 december 2008. Heb je ook iets om te publiceren: mail het naar de redactiecoördinator op onderstaand mailadres, tegen de 25ste van de maand vóór de maand waarin het moet verschijnen. Afhankelijk van de beschikbare plaats of andere dringende berichten, wordt je bijdrage opgenomen of verplaatst naar een volgende editie. Verschijnt niet in juli en augustus.

☒ Moorseelsesteenweg 2, 8800 RUMBEKE

☎ 051 22 60 60

☎ 051 22 92 73

secretariaat en algemene vzw-info: riet espeel 051 26 97 14, fax 09 351 90 98,
0475 383 446 -- kantooruren: di en wo 9-12 en 13-17 u, do 9-12 u

mail: info.reisleiders.vlaanderen@telenet.be website: www.reisleidersvlaanderen.be

Vereniging zonder winstoogmerk KBC 467-5380301-89 BE 0473.187.477

Redactiecoördinator: johan.verweider@gmail.com ☎ 058 23 75 98 - 0494 570 376
Lombardsijdelaan 155, 8434 WESTENDE

